

10. august 2022

Orientering om sagen vedr. brug af Chromebooks og Google Workspace i skolevæsenet

Baggrund

Datatilsynet har gennem længere tid haft fokus på brugen af Chromebooks og Google Workspace på skoleområdet i flere kommuner. Konkret sendte Datatilsynets den 14. juli 2022 en afgørelse om brug af Chromebooks og googløløsninger i Helsingør Kommunes skolevæsen.

Ishøj Kommune anvender også Chromebooks og Google Workspace på skoleområdet ligesom ca. halvdelen af landets kommuner. Derfor er sagen også relevant for Ishøj.

Sagen i Helsingør går tilbage til 2019, hvor en forælder klagede over elevers adgang til Youtube, selvom Youtube ikke var en del af kontrakten med Google. Ishøj Kommune havde også på daværende tidspunkt denne fejlopsætning. Dette blev med det samme stoppet, og indberettet til Datatilsynet. Ishøj Kommune har på grund af dette en verserende sag hos Datatilsynet, hvor der er en dialog og alle efterspurgte og relevante materialer er indsendt til Datatilsynet.

I september 2021, traf Datatilsynet en afgørelse, hvor Helsingør Kommune bl.a. fik et påbud om at foretage en risikovurdering af kommunens behandlinger af personoplysninger i Chromebooks og Google Workspace på folkeskoleområdet. Ishøj Kommune udarbejdede på daværende tidspunkt en risikovurdering. Datatilsynet har nu på baggrund af Helsingør Kommunes dokumentation og risikovurdering truffet den aktuelle afgørelse om Helsingør Kommunes anvendelse af Chromebooks og Google Workspace.

Afgørelsens væsentligste elementer omhandler to forhold:

- 1. Dels risikoen for, at Google anvender skoleelevernes data til andre formål end, kommuner har hjemmel til i folkeskoleloven. I fagtermer omtalt som kommunens ansvar ift. videregivelse af data. Denne risiko vurderer Datatilsynet på baggrund af Googles aftalevilkår som værende høj og de efterlyser en vurdering og håndtering af dette.*
- 2. Dels udfordringerne ved, at Google, jf. kontrakten med Helsingør, kan overføre data til USA i forbindelse med support. Dette på trods af at skoleelevernes data opbevares inden for EU's grænser – Overførsler som kræver, at man som dataansvarlig kommune træffer supplerende foranstaltninger for at bringe persondataskyttelsen op på samme niveau som i EU.¹*

Afgørelsen som Helsingør Kommune har modtaget, gælder kun i Helsingør. Datatilsynet udtaler dog en forventning om, at de øvrige Kommuner der anvender samme systemer på eget initiativ, tager relevante skridt på baggrund af afgørelsen. Da Ishøj Kommune også anvender også Chromebooks og Google Workspace på skoleområdet har Skolernes IT i Center for Dagtilbud og Uddannelse (CDU-IT) iværksat en række tiltag.

¹ KL 5. august 2022: Opfølgning på Chromebooks-sagen

Iværksatte initiativer

CDU-IT deltog i et KL-webinar om sagen den 5. august, hvor også datatilsynet deltog.

På mødet stod det klart, at kommunerne kan fortsætte med at anvende Chrome-books.

CDU-IT har igangsat nedenstående fire initiativer på baggrund af Helsingørsagen:

1. Samarbejder

CDU-IT arbejder tæt sammen med KL, Den Storkøbenhavnske Digitaliseringsforening og kommuner i samme situation om at finde løsninger, ligesom kommunens databeskyttelsesrådgiver er inddraget i det konkrete arbejde.

På webinarret den 5. august blev det klart, at der er behov for, at få klarhed omkring de konkrete risici forbundet med Googles behandling af skoleelevernes data, som Datatilsynet finder, at der kan være. Dette er der behov for dialog med Google om, i det, det er Google, der kan bidrage til at nedbringe disse risici. Ovenstående er en meget stor opgave for en enkelt kommune, KL inviterer derfor nu kommunerne til et samarbejde herom, og tager kontakt til Google og sikrer, at kommunerne og KL sammen kan gå i dialog med Google. Ishøj Kommune deltag i samarbejdet.

2. Genvurdering af kommunens dokumentation og vurderinger af løsningen

Ishøj Kommune har påbegyndt arbejdet med at opdatere den eksisterende risikovurdering, hvor de væsentlige elementer i Datatilsynets afgørelse medtages. Der samarbejdes med en ekstern konsulent med særlig viden på området. Der udarbejdes ligeledes en konsekvensanalyse, sådan som det også er påbudt Helsingør Kommune af gøre.

Der er planer om et samarbejde om konsekvensanalyse i både Den Storkøbenhavnske Digitaliseringsforening (DsD), og med KL. Ishøj Kommune indgår i dette samarbejde.

3. Sikre elevernes data i en back-up

Der er en risiko for at arbejdet med dokumentation ikke alene kan løse problematikken, og at der kommer flere afgørelser med forbud fra Datatilsynet. Det kan iflg. Ishøj Kommunes Databeskyttelsesrådgiver (DPO) medføre en risiko for, at *“afgørelserne de facto umuliggør lovlig behandling af data via Google Workspace”*

Hvis der kommer et længerevarende eller permanent forbud, er første skridt at sikre sig brugernes data. For at imødekomme dette undersøger CDU-IT, hvordan en back-up af elevernes data kan sikres. Dette arbejde er pågående, og ekstern hjælp kan blive nødvendig.

4. Udarbejde en exitstrategi

I marts 2022 kom Datatilsynet med en vejledning om brug af Cloud. Af vejledningen fremgår det, at det generelt er problematisk at gøre brug af amerikanske cloud-leverandører. CDU-IT begyndte derfor at undersøge markedet for alternativer til Google Workspace. Senest har Ishøj Kommunes DPO på baggrund af Helsingør-

sagen anbefalet, at Ishøj Kommune gør sig "overvejelser om en exitplan for behandlingskonstruktionen."

Arbejdet med en exitplan er intensiveret, og der er pt. indgået aftale med en tysk leverandør omkring test af et muligt alternativ til Googles løsninger. Udvalgte lærere og elever vil blive inddraget i test af system. Det er CDU-IT's vurdering, at Chromebooken fortsat kan bruges med nogle tekniske ændringer. Det skal dog bemærkes, at systemet som afprøves ikke forventes at have samme modenhed og funktionsniveau, samt at være dyrere end Googleløsningen, derfor anses exit-løsningen som plan B.

Økonomi

Der er ikke pt. økonomi forbundet med håndteringen. Såfremt Datatilsynet skulle give Ishøj Kommune et forbud mod at bruge Chromebooks vil det medføre merudgifter; afhængigt af omfanget af forbuddet. Hvis det bliver nødvendigt at finde en anden løsning, end de googleløsninger vi bruger i dag, vil det bl.a. medføre merudgifter til support, systemudvikling, systemindkøb, samt integrationer. Hvis det mod forventning skulle vise sig ikke at være muligt at anvende de nuværende Chromebooks på nye løsninger vil disse skulle udskiftes til fx PC'ere. Udover ovenstående vil der være en udgift til kompetenceudvikling til medarbejdere og elever. Såfremt dette sker, vil administrationen vende tilbage med en sag herom til Børne- og Undervisningsudvalget.

Afledte betydninger

Andre systemer der gør brug af leverandører fra lande uden for EU kan have samme problematik. Som eksempel bruger AULA en amerikansk underleverandør, KL og KOMBIT er i dialog med Datatilsynet om betydningen for AULA.